

زیرنظر

احمد پاکتچی، مرتضی سلمان نژاد

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

سوانح: پاکچی، احمد، ۱۳۴۲ - گردآورنده

عنوان و نام بدیدار؛ اخلاق اجتماعی در نهج البلاغه / زیرنظر احمد پاکچی، مرتضی سلمان نژاد

مشخصات نشر: تهران: خانه کتاب، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهري: ۴۴ ص.

شابک: ۹۷۸-۵۶۰-۲۲۲-۵۶۰-۳

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

پادداشت: کتابنامه.

موضوع: علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. نهج البلاغه -- اخلاق اجتماعی

موضوع: Ali ibn Abi-talib, Imam I. Nahjol - Balaghah - Social ethics

موضوع: علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. نهج البلاغه - تقدیم و تفسیر - مقاله‌ها و خطاب‌ها

Ali ibn Abi-talib, Imam I. Nahjol - Balaghah -- Criticism and interpretation-- موضوع:

Addresses, essays, lectures

شناسه افزوده: سلمان نژاد، مرتضی، ۱۳۶۶ - زیرنظر

شناسه افزوده: خانه کتاب

شناسه افزوده: Book House Institute

ردیفندی کنگره: BP7/ ۹

ردیفندی دیوبی: ۹۷/۹۵۱۵

شماره کتابشناسی ملی: ۸۵۲۲۸۷۳

عنوان: اخلاق اجتماعی در نهج البلاغه

زیرنظر: احمد پاکچی، مرتضی سلمان نژاد

وبراستار: حمیده نوروزیان

ناشر: خانه کتاب و ادبیات ایران

صفحه آرا: عسگر ابراهیمی

طرح جلد: علیرضا کرمی

نوبت چاپ: اول، پاییز ۱۴۰۰

شمارگان: ۱۰۰ نسخه

بهای: ۱۰۰۰۰ تومان

شابک: ۳ - ۵۶۰ - ۲۲۲ - ۶۰۰ - ۹۷۸

چاپ و صحافی: چاپ شادرنگ

نشانی: خیابان انقلاب اسلامی، بین خیابان فلسطین جنوبی و برادران مظفر، شماره ۱۰۸۰

خانه کتاب و ادبیات ایران - شماره تلفن بخش توزیع ۸۸۳۴۲۹۸۵

پیش‌گفتار / ایوب دهقان کار / مدیر عامل خانه کتاب و ادبیات ایران	۷
مقدمه / احمد پاکتچی	۹

فصل اول: رویکرد اخلاقی به انسان

• خردورزی در حیات اجتماعی در نهنج البلاغه / محمد مهدی حاجیلوئی محب	۱۳
• ابعاد اجتماعی سعادت در اندیشه امیرالمؤمنین علی علیه السلام / محسن جوادی	۳۹
• کرامت انسانی، خشونت و اخلاق در اندیشه سلطانی امام علی علیه السلام / علی اکبر علیخانی	۶۳
• مروری بر ابعاد نوع دوستی در نهنج البلاغه / یحیی مهرحسنی و زهرا هاشمی	۱۰۱
• ارکان ایده فتوت / امیر دیوانی	۱۲۱

فصل دوم: فضیلت‌های اخلاقی

• روش‌های گسترش خیرخواهی در جامعه اسلامی در سیره علوی با تأکید بر نهنج البلاغه / ابوالفضل فتحی	۱۴۱
• آموزه صبر در نهنج البلاغه / مرتضی سلمان نژاد	۱۶۳
• تحلیل ابعاد فضیلت بخشش در نهنج البلاغه / مسلم محمدی	۱۸۹
• اصل انصاف؛ بنیان شهودی نظام اخلاق اجتماعی در نهنج البلاغه / احمد کریمی	۲۰۵
• واکاوی مفهوم شجاعت و اسباب و نتایج آن در فرهنگ نهنج البلاغه / مهدی مطبع و الهام خرمی نسب و فایضه علی عسگری	۲۳۱
• اخلاق امانت و وفای به عهد در نهنج البلاغه / احمد کریمی و مهرناز باشیزاده مقدم	۲۴۷

صدق و راستی در کلام و سیره امیر مؤمنان علیهم السلام با تکیه بر نهج البلاغه / مجید معارف ۲۷۵

فصل سوم: اصول تعامل اجتماعی

- اعتقاد اجتماعی در نهج البلاغه / احمد پاکنچی ۲۹۳
- دوستی در نهج البلاغه / قاسم درزی ۳۱۳
- زیست صادقانه با تکیه بر آموزه های نهج البلاغه / حامد پورستمی ۳۳۹
- راهبردهای همبستگی اجتماعی از دیدگاه امام علی علیهم السلام / مرضیه محصص ۳۶۱
- ابعاد تقوی اجتماعی در نهج البلاغه / عبدالهادی فقهیزاده و حسام امامی دانالو ۳۸۹

www.ketab.ir

پیش‌گفتار

کتاب شریف نهج البلاغه علاوه بر عجایب بلاغت و غرایب فصاحت و لطایف اسرار الهی متنضم اشارات دقیق و پر نکته به مباحث عدل و توحید و زهد و عدالت و انصاف و عقل و روزی و بردباری است. عمق معارف و نیز سبک بیان امام علی علیہ السلام در نهج البلاغه به حدی جذاب است که اگر آدمی بر ساحل آن دریا نشیند هرگز از تماشای آن سیر نمی‌شود. این که جامع نهج البلاغه، شریف رضی(ره) این کتاب بزرگ را نمونه‌ای از علم الهی و رایحه‌ای از سخن رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می‌داند شوق توغل را در دل عالمان مسلمان برمی‌انگیزد تا در این دریای موج معارف الهی و کلام علوی به پژوهش پردازند و وجوده گونه‌گون این کتاب عظیم را نمایان سازند. تحقیق در این کلام متعالی البته اختصاص به عالمان مسلمان ندارد و هر کس با آن آشنائی می‌باشد در آن می‌بندد و می‌کوشد تا باخ بررسی‌هایش را در آن بجوئد. در دنیای امروز بشر بیش از هر عصر دیگری نیازمند بهره‌مندی از سرچشمه‌های حقیقت است.

اهمیت بازشناسی معارف نهج البلاغه موجب شد تا سال ۱۳۹۹ معاونت امور فرهنگی و معاونت قرآن و عترت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با همکاری مؤسسه خانه کتاب و ادبیات ایران طرحی را برای تحقیق در آموزه‌های نهج البلاغه بریزند. از این رو جمعی از محققان توانا و خبره را دعوت به همکاری کردیم تا هر یک به فراخور حوزه مطالعاتی خود یکی از وجوده کلام امیر المؤمنان علیہ السلام را مورد مذاقه قرار دهد. این کتاب حاصل بخشی از آن پژوهه است و امیدواریم بخش‌های دیگر آن هم بهزودی در دسترس علاقه‌مندان قرار گیرد. از جناب آقای دکتر احمد پاکتچی که زحمت نظارت بر این پژوهه را متقبل شدند و نیز از اساتید گرامی که با تدوین مقالات ارزشمند ما را مفتخر کردند تقدیر و تشکر می‌کنیم.

مجموعه مقاله‌های این کتاب البته مفید و سودمند است اما کیست که بتواند ادعای

کند کار پژوهش در دریای معارف نهجه البلاعه نهایی شده است. موجب خشنودی خواهد بود اگر حاصل این اقدام جمعی آغاز تحقیقات بعدی شود. امید است با همت استادان گرانمایه و نیز شوق جوانان مؤمن این حرکت آغازی بر کارهای درخور آینده باشد.

لازم است از جناب آقای دکتر محسن جوادی، معاون وقت امور فرهنگی و نیز جناب آقای دکتر عبدالهادی فقهیزاده، معاون قرآن و عترت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تشکر نماییم زیرا سلسه جنبان این اقدام فرهنگی بودند. همچنین از جناب آقای دکتر یاسر احمدوند معاون محترم فرهنگی برای حمایت‌هایشان تشکر می‌نماییم. از سرکار خانم حمیده نوروزیان که این کتاب را ویرایش و آماده انتشار کردند و نیز سایر همکارانم در مؤسسه خانه کتاب و ادبیات ایران تشکر می‌کنم.

و آخر دعوانا ان الحمد لله رب العالمين

ایوب دهقانکار

مدیر عامل خانه کتاب و ادبیات ایران